

פרשת אמור

תשפ"ב

"זה אשר קיוונו לך"
בשורה משמחת מאד !!!
כס"ד ובחסדיו המרובים יצא לאור בקרב הספר
"מי באר" על פרשיות השבוע - ובו יובאו כל עלוני "מי באר"
שיצאו לאור בשנה האחרונה.
הוצאת ספר עולה הרבה מאד כסף - אבל שווה רכבות זכויות
ניתנת אפשרות לציבור הק' להיות שותף בזיכוי הרבים העצום
של "מי באר" - ולזכות להיות שותף לזיכוי הרבים העצום הזה!
עלות הנצחה שבוע או חג - 500 ש"ח
ניתן להקדיש: לברכה (יום הולדת), ישועה, עילוי נשמת וכדו'
ניתן לתרום ב'נדרים פלום' - קופת 'עלי באר'
או כפל': 0548496676
כל"נ: כל תורם יקבל במתנה 2 ספרים לכשיצא הספר...

גליון ס"ז

"וספרתם לכם" - בימי הספירה מתעלים מהנפש הבהמית לנפש האלוקית...

זהו החילוק בעבודה הרוחנית בין חג הפסח לחג השבועות, העבודה בפסח היא ביטול הרע, כי בשלב הראשון על האדם לסור מהרע ככל שאפשר. החמץ נמשל למציאות הרע בעולם ולכן אסור הוא בתכלית בחג הפסח. רק אחרי שזיכונו לבעור, עלינו לעלות לשלב היותר מורכב והוא 'קידוש החומר' העבודה היא לקדש ולרומם את החומר בעולם ולהחזיר בתוכו רוחניות צרופה. עם עבודת ה' בחג השבועות, לא בשלילת הישות החומרית, כי **אם ברוממות החומר אל הקדושה**. ולכן החמץ מותר בו ואף קרבנותיו באים חמץ. בשעת יציאת מצרים, עם ישראל היה שקוע בתחתית הטומאה האנושית האפשרית שהם מ"ט שערי טומאה. עם ישראל היו מעורים בתור הטומאה, עד כדי כך שמלאכי השרת לא יכלו להבחין בינם לבין המצרים, ואף הקב"ה אמר שהיה עליו 'לקחת גוי מקרב גוי'. במצב זה לא היו ראויים ומוכשרים לקבל את הגילוי האלוקי שהיה ביציאת מצרים. ולכן היה צורך שהקב"ה בכבודו ובעצמו יתגלה אליהם מלמעלה בכדי למשוך אותם אליו ולהוציאם מן הרע שהיו משוקעים בו. נתאר זאת במשל על בן טובים שיצא לתרבות רעה והתחבר לקבוצת פושעים ונוכלים חורשי רע. כולם תיעבו אותו מלבד אביו אוהבו. וכשאל אביו להצילו. הוא היה צריך לחרף נפשו ולהיכנס אל תוך לוע הארי כדי לנתק את בנו ממאורת השודדים. הבן שהיה שקוע כל כך בחטא סירב להצטרף אל אביו. אולם אביו שהיה מודע לכך הרדימו בסם הרדמה וכך הוציאו מן המאורה והביאו אל ביתו אל מיטת נעוריו. מתוך תקווה שכשיעבור במקומו הטבעי תחת חסות החום האבהי תחזור הבינה אליו ויעזוב את עולם הפשע. כי ההתחלה היא בבחינת "סור מרע", ורק לאחר מכן יש להתחיל אט אט במסלול חיים חדש של עשייה חיובית בבחינת "עשה טוב". זוהי תוכנה של מצוות 'ספירת העומר' שבאה בין פסח לעצרת.

סופרים את הימים שבין חג הפסח לחג השבועות, אבל איננו לוקחים את הימים אלינו, כיצד א"כ ימים אלו נחפכים להיות 'לכם'? מבארים בעלי החסידות, ששורש הדברים נעוץ בתוכן הפנימי של מצוות 'ספירת העומר'. בספר החינוך מבאר שכל תכליתה ומטרתה של יציאת מצרים הייתה להגיע למעמד הר סיני ומתן תורה, כדברי הכתוב (שמות ג, יב) "והוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". מצוות ספירת העומר נועדה לשמש כגשר בין חג הפסח לחג השבועות. גשר שעליו פוסעים עם ישראל במעבר מעולם החומר של טומאת מצרים אל פסגת הטוהר של מעמד הר סיני. כדי לבאר מדוע הוצרכו ארבעים ותשעה ימים כדי לגשר בין יציאת מצרים ומתן תורה, עלינו לבאר את החילוק שבין פסח לשבועות: חג פסח מתאפיין במצוה של 'ביעור החמץ'. החמץ נאסר בתכלית האיסור - "בל יראה ובל ימצא", ואילו בחג השבועות, לא זו בלבד שהחמץ מותר באכילה, אלא ישנה מצוה מיוחדת להקריב בו לחם חמץ, כפי שנאמר בפרשה זו: "הקרבתם מנחה חדשה לה' וגו' סולת תהינה חמץ יאפנה ביכורים לה" (שמות כז, יז). ומבארים המפרשים, החמץ הוא תופח ומתנשא, כלומר, סמל היצירות של השחץ והגאווה, ומבאר הרמב"ם באיגרתו הידועה שמידת הגאווה היא השורש לכלל המידות הרעות, ומורה על כללות הרע שבאדם. ואילו המצה מורה על ענווה ונמיכות קומה, ללא כל התנשאות וכיסי אוויר...

בין שלל תפקידי של הגאון רבי שאול רובין זצוק"ל, הוא כיהן גם כראש כולל אברכים בעפולה. בדרכו לכולל היה יושב על כיסאו בתחבורה הציבורית ולומד תורה ללא הפסק. פעם אחת ישב לצידו מפקד בית הסוהר "גילמה". לקראת סיום הנסיעה ביקש המפקד רשות להפריעו בשאלה. הוא סיפר שבבית הכלא יושב אסיר דתי, האיש סרבן גט המתעקש באכזריות לעגן את אשתו כבר שנים רבות, ומשום כך הוא אינו מקבל חופשות ומבלה את שארית חייו מאחורי סורג ובריה. 'כואב לי על רעייתו האומללה', אמר המפקד, 'הניתן להשפיע עליו לשנות את דעתו?' רבי שאול הרהר כמה רגעים וענה: "ראה, לדעתי הבעיה נעוצה בכך שהוא הסתגל לתנאי הכלא. ושכח מה הם חיי חופש, ולכן השהייה בכלא אינה מהווה עוד עונש בעבורו. עצתי, שחררו אותו לשבת אחת בתנאים מגבילים כמובן, הוא ינשום את אוויר החופש, וכשייזכר שביים ראשון צריך הוא לשוב אל הכלא, הוא ירוץ לבית הדין לתת גט, ויפטור את רעייתו מכבלי עגיונותה". המפקד קיבל את המלצתו. ואכן... בדיוק כפי שתיאר דודי זצ"ל, ביום ראשון הקרוב שוחררו שניהם, הוא מכלאו ורעייתו מעגיונותה. בפרשתינו מצווה התורה על מצוות ספירת העומר: "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה" וגו' (ויקרא כג, טו). ולימדונו חז"ל (מנחות סה). שכונת התורה במילים "ממחרת השבת" היא לא ליום הראשון בשבוע, אלא למחרת יום טוב ראשון של פסח. ומביאה הגמרא שהצדוקים טעו ולמדו שהכונה היא כפשוטו, וסברו שיש להתחיל בספירת העומר ביום ראשון בשבוע, הראשון שמגיע אחרי חג ראשון של פסח. חקאש בעל ה'נתיבות שלום' ז"ע, מדוע כתבה התורה בלשון "ממחרת השבת", שיש בו נתינת מקום לטעות, לכאורה היה מן הראוי למנוע כל ספקות ומחלוקות ולכתוב בפירוש: "ממחרת הפסח". ועוד מקשה, מה פשר הציווי "וספרתם לכם", הלא אנו

א' גוט ווארט
מאגזינים המשפיעים והמגדירים שישיתא

תורה זה העסק שלנו - לכבוד תחילת 'זמן קיץ'
סיפרו על הגר' נחום פרצוביץ זצ"ל שפילס דרכו לכיוון קדמת בית המדרש, ושנים מן הבחורים שעסקו באותה עת בשיחת חולין הבחינו בו שהוא קרוב ועומד לחלוף על פניהם. תיכף ומיד החלו מתנדדים נוכח הסטנדרים ובהגיעו סמוך ונראה ממש למקום מושבם החלו מנגנים, תנו רבנו, אי אי אי, תנו רבנו. ורבי נחום סר אליהם ולוחש באזניהם אי אי אי, אבל בכל מסכת נדרים (שהו המסכת שלמדו א) אין ולו פעם אחת תנו רבנו. כשסיפרו עובדה זו קמיה דהגר"ח קליבסקי זצוק"ל, היה נראה בעליל שנהנה מהסיפור עצם את עיניו, וכמו העביר את כל מסכת נדרים מול עיניו, לפתע ננער ולחש אמנם כי אין 'תנו רבנו' בנדרים אבל יש 'דתנו רבנו'. מאן תנא להא דתנו רבנו נדר לחמישה בני אדם והותר לאחד מהם הותרו כולן (נדרים כו).
סיפרו בהתפעלות עצומה עובדה זו לרבנו הגרא"ל שטינמן זצוק"ל, ואמר על כך, מה אתם מתפעלים והלא זו שמכולת עולו. וביאר דבריו בתוספת נופך: האם מישוה מאתנו מתפעל מבעל מכולת המכיר את כל תכולת תורתו היכן מונח כל מוצר ומה מחירו המדוייק בודאי שלא. וכל זאת למה כי הוא חזי את המכולת שלו זה החיים שלו. ואצל ר' חיים הגמרא והמפרשים הוא הוא המכולת שלו. (קובץ שירון כ"ב עמ' קצד)
רבתי עכשיו מתחיל זמן קיץ, בואו ונחליט שהתורה הקד' זה 'העסק' שלנו, ובוודאי הלימוד יהיה הרבה יותר טוב בכמות ובאיכות.

ר' אמונת של הלכה הרב הוד מטיאס שומר ע"י שעון מעורר

שאלה: האם העמדת שעון מעורר מועיל כמו שומר לענין אכילת קבע קודם תפלת ערבית? תשובה: גם שעון מעורר חשוב כשומר לענין זה, ויש מחמירין עיין במקורות.

מקורות: הנה נתבאר בגליון הקודם דא"ג, דאסור להתחיל לאכול אכילת קבע (כגון פת יותר מכביצה) החל מחצי שעה שלפני זמן קריאת שמע של ערבית [משום ק"ש ותפלה, ובימי הספירה גם משום מצות הספירה], מכל מקום אם ממעיד שומר שזיכורו, רשאי להתחיל לאכול אכילת קבע על סמך שהשומר יזכירו [ולדעת כמה פוסקים מועיל זה גם לענין ספירת העומר], והנה בפשוטו היה נראה דכמו כן יועיל לכוון שעון מעורר שזיכורו, וכן דעת הגרש"א זצ"ל דלענין אכילה קודם מעריב יש זק"ל שגם שעון מעורר נחשב כשומר [קטבת יצחק], וכן דעת הגר"ח קליבסקי זצ"ל (דולה ומשקה). אמנם דעת הגר"ח זצ"ל דשעון מעורר לא מועיל כמו שומר, משום שהשומר צריך להזכיר לו להתפלל ולא סתם תזכורת של צלצול בשעה מסיימת שאינו אומר לו בפירוש להתפלל (חוט שני על תפילה) עיי"ש.

מנין קבוע

שאלה: הרגיל להתפלל ערבית במנין קבוע ובשעה קבועה, האם יכול לסמוך על כך לענין אכילת קבע קודם ערבית? תשובה: יש בזה דעות עיין במקורות.

מקורות: עיין מג"א (ס"ו ר"ב ס"ח פ"ה) בשם מהר"י שכתב לבאר מה שנהגו עכשיו לאכול אכילת קבע אחר שהגיע זמן מנחה קטנה ולא חיישינן שמוא ימשך בסעודתו ושכח להתפלל, הוא משום שעכשיו רגילים להתפלל בציבור ולא חיישינן שמוא יפגע עיי"ש, ועיין בערוך השולחן (שם) שביאר כוונתו דמה שאסור לאכול משהגיע זמן מנחה קטנה זהו במתפלל ביחידות, אבל ברגיל להתפלל במנין, הלא כשיאסף המנין בהכרח שלא ישכח להתפלל, וכתב עלה שסבא גדולה היא עיי"ש, ומשמע מדבריו שאפילו אין לו מנין קבוע ומתן קבוע, אפילו הכי מותר לאכול כיון שרגיל להתפלל במנין, וכן הבין הגר"ש קליבסקי שליט"א (קובץ הלכות), הוסיף שעל זה סומכין העולם לענין אכילת קבע לפני מנחה ומעריב [וספירת העומר] שאם רגיל להתפלל במנין אפילו שאין לו מנין קבוע בזמן קבוע, אפ"ה רשאי לאכול משהגיע הזמן ולא חיישינן שמוא ישכח להתפלל עיי"ש. אמנם עיין בשש"כ (פנ"ו ס"ק י"ב) שכתב דכל ההיתר של רגיל להתפלל במנין, הוא רק כשרגיל להתפלל במנין קבוע ובשעה קבועה, דאז לא חיישינן שמוא ישכח להתפלל, אבל אם אין לו מנין קבוע ושעה קבועה, שוב חוששינן שמוא ישכח להתפלל, וכ"כ בשו"ת משנת יוסף (ה"ה ס"ו), וביאר דמה שלא הזכירו זאת הפוסקים הנ"ל הוא מפני שבוטחם היה מנין אחד בזמן קבוע, ועיין באבני ישפה (תפילה פ"א) שכתב לדרקדק מדברי המשנ"ב בס"ו ר"ב ס"ק כ"ח דאין לסמוך על מנין קבוע לענין אכילה קודם ערבית, וכתב שהשכים עמו הגר"ש זצ"ל, וכן דעת הגר"ח זצ"ל, וכן דעת הגר"ח זצ"ל דאין לסמוך על מנין קבוע לענין אכילה לפני מעריב (דולה ומשקה).

